

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 19 d'octubre de 2022

Catequesi sobre el discerniment n. 6. Els elements del discerniment. El llibre de la pròpia vida

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

A les catequesis d'aquestes setmanes estem insistint sobre les condicions per a fer un bon discerniment. A la vida hem de prendre decisions, sempre, i per a prendre decisions hem de fer un camí, un camí de discerniment. Qualsevol activitat important té les seves "instruccions" que s'han de seguir, que han de ser conegudes per tal que puguin produir els efectes necessaris. Avui ens aturem en un altre ingredient indispensable per al discerniment: la pròpia història de la vida. Conèixer la pròpia història de la vida és un ingredient —per dir-ho d'alguna manera— indispensable per al discerniment.

La nostra vida és el "llibre" més valuós que se'ns han lliurat, un llibre que moltes persones lamentablement no llegeixen, o ho fan massa tard, abans de morir. I tanmateix, precisament en aquell llibre s'hi troba allò que es busca inútilment per altres vies. Sant Agustí, un gran buscador de la veritat, ho va comprendre precisament rellegant la seva vida, en la qual hi va notar els passos silenciosos i discrets, però incisius, de la presència del Senyor. En finalitzar aquest recorregut notarà amb admiració: «I heus aquí que tu eres dins meu i jo a fora, i per fora t'anava cercant; i deforme com era, em llançava damunt les belleses de les teves criatures. Tu eres amb mi, però jo no era amb tu» (*Confessions* X, 27.38). Per això s'explica la seva invitació a cultivar la vida interior per a trobar allò que es busca: «Entra dins teu, perquè en l'home interior hi resideix la veritat» (*De la veritable religió*, XXXIX, 72). Aquesta és una invitació que jo faria a tots vosaltres, també me la faig a mi mateix: «Entra en tu mateix. Llegeix la teva vida. Llegeix-te a dins, com ha estat el teu recorregut. Amb serenitat. Entra en tu mateix.»

Moltes vegades també nosaltres hem tingut la mateixa experiència que Agustí, trobar-nos presos de pensaments que ens allunyen de nosaltres mateixos, missatges estereotipats que ens fan mal: per exemple, "jo no valc res" —i t'enfoneses—; "mai no faré res de bo" —i t'enfoneses—; "a mi tot em va malament" —i t'enfoneses—; "mai no faré res de bo" —i t'enfoneses—, i així és la vida. Són frases pessimistes que t'enfonsen! Llegir la pròpia història significa també reconèixer la presència d'aquests elements "tòxics", però per a ampliar després la trama de la nostra història, aprenent a notar altres coses, fent-la més rica, més respectuosa amb la complexitat, aconseguint també recollir les formes discretes amb què Déu actua en la nostra vida. Una vegada vaig conèixer una persona que la gent que no la coneixia deia que es mereixia el Premi Nobel per la seva negativitat: tot era dolent, tot, i sempre intentava enfonsar-se. Era una persona amargada i, tanmateix, tenia moltes qualitats. I després aquesta persona va trobar una altra persona que l'ajudava bé i cada vegada que es queixava d'alguna cosa, l'altra persona li deia: «Ara, per compensar-ho, digues alguna cosa bona de tu.» I ell: «Però, sí... jo també tinc aquesta qualitat», i de mica en mica el va ajudar a tirar endavant, a llegir bé la seva vida, tant les coses dolentes com les bones. Hem de llegir la nostra vida, i així veurem les coses que no són bones i també les coses bones que Déu sembla en nosaltres.

Hem vist que el discerniment té un enfocament narratiu: no s'atura en l'acció puntual, la inclou en un context: d'on ve aquest pensament? Què sento ara, d'on ve? On em porta, això que estic pensant ara? Quan he tingut la possibilitat de trobar-lo abans? És alguna cosa nova que em ve ara, o l'he trobat altres vegades? Per què és més insistent que altres? Què em vol dir la vida amb això?

El relat dels esdeveniments de la nostra vida consent també captar matisos i detalls importants que poden revelar-se com ajudes valuoses que fins aquell moment estaven amagades. Per exemple, una lectura, un servei, una trobada, a primera vista considerats coses de poca importància, en el temps posterior transmeten una pau interior, transmeten l'alegria de viure i suggereixen ulteriors iniciatives de bé. Aturar-se i reconèixer això és indispensable. Aturar-se és reconèixer: és important per al discerniment, és un treball de recollida d'aquelles perles precioses amagades que el Senyor ha sembrat en el nostre terreny.

El bé està amagat, sempre, perquè el bé té pudor i s'amaga: el bé està amagat; és silenciós, requereix una excavació lenta i continuada. Perquè l'estil de Déu és discret: a Déu li agrada anar amagat, amb discreció, no s'imposa; és com l'aire que respirem, no el veiem mai, però ens fa viure, i ens n'adonem només quan ens manca.

Acostumar-se a rellegir la pròpia vida educa la mirada, l'afina, consent notar els petits miracles que el bon Déu realitza per nosaltres cada dia. Quan ens n'adonem, notem altres direccions possibles que reforcen el gust interior, la pau i la creativitat. Sobretot, ens fa més lliures dels estereotips tòxics. Amb saviesa s'ha dit que l'home que no coneix el seu passat està condemnat a repetir-lo. És curiós: si nosaltres no coneixem el camí fet, el passat, el repetim sempre, som circulars. La persona que camina circularment no tira endavant mai, no hi ha camí, és com el gos que es mossega la cua, va sempre així, i repeteix les coses.

Podem preguntar-nos: jo he explicat la meua vida a algú alguna vegada? Aquesta és una experiència bonica dels nuvis, que quan s'ho prenen seriosament s'expliquen la vida... Es tracta d'una de les formes de comunicació més boniques i íntimes, explicar la pròpia vida. Això permet descobrir coses desconegudes fins aquell moment, petites i senzilles, però, com diu l'Evangeli, és precisament de les coses petites que neixen les grans (cf. Lc 16,10).

També les vides dels sants constitueixen una ajuda preciosa per a reconèixer l'estil de Déu en la seva vida: consent agafar familiaritat amb la seva manera d'actuar. Alguns comportaments dels sants ens interpel·len, ens mostren nous significats i noves oportunitats. I és el que li va passar, per exemple, a sant Ignasi de Loiola. Quan descriu el descobriment fonamental de la seva vida, afegeix un aclariment important, i diu així: «Agafant per experiència que d'uns pensaments quedava trist, i d'uns altres alegre, i de mica en mica, coneixent la diversitat dels pensaments, la diversitat dels esperits que s'agitaven» (Autob. N. 8). Conèixer què passa dins nostre, conèixer, estar atents.

El discerniment és la lectura narrativa dels moments bonics i dels moments foscos, dels consols i de les desolacions que experimentem al llarg de la nostra vida. En el discerniment el cor és qui ens parla de Déu, i nosaltres hem d'aprendre a comprendre el seu llenguatge. Preguntem-nos al final del dia, per exemple: què ha passat avui en el meu cor? Alguns pensen que fer aquest examen de consciència és fer la comptabilitat dels pecats que has comès —en fem molts— però també és preguntar-se: «Què ha passat dins meu, que m'ha alegrat tant? Què m'ha portat l'alegria? M'he quedat trist? Què m'ha portat la tristesa?» I així aprendre a discernir què passa dins nostre.